

DELBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslobođenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám: 137, éjjel 488. Szerzőnév: „Délbácska”, Novisad

NOVISAD, 1926. AUGUSZTUS 4.

SZERDA

Előfizetési ára: egy hóra 40, három hóra 120, fél évre 240 és egész évre 480 dinár. Egyes szám ára hétköznap 1:50 dinár, vasárnaponként 2 dinár.

A szovjet új útja

Szovjetországban nagy változások történnek, amelyek legjelentősebb példái Zinovjevnek és Kun Bélának a harmadik internacionálé végrehajtóbizottságából való kibuktatása.

Az utóbbi esemény „a szláv bolsevizmus” győzelmét jelenti „az internacionalis bolsevizmus” felett, ha szabad a bolsevizmusról szólni ezt a megkülönböztetést használni. Moszkva félretolta az utóból azokat, akik Európa forradalmasítását tartják az orosz szovjetrendszer elemi élelfeltételének s lemond arról, hogy a szovjetkormány külpolitikai dogmája „a világorradalom előkészítése” legyen, amint azt Zinovjev megfogalmazta.

Tudni kell, hogy Lenin és Trockij mellett Zinovjev volt az orosz munkásforradalom harmadik oszlopa. Lenin idejében halt meg, mielőtt még utólréteget volna a forradalmárok végzetére: a lassu lejárás. Trockij túlélt őt és rosszul tette. Az ő életműve akkor volt a tetőpontján, amikor — az egykori tartalékos közlegény — megverte Denikint, Kolcsakot, Petljurát, Wrangelt és a többi ellenforradalmi vezéreket, akik teljesen körülzárták az európai Oroszországot. Azóta Trockij népszerűsége csak csökkenhetett s befolyása a szovjetpolitikára lényegesen kevesebb, mint volt Lenin idejében, hiába nevezik meg őt Lenin végrendelete szelemi örökösének.

S most Zinovjev is detronizálják, aki a bolsevizmus legvirulensebb, legfantasztikusabb mozgatója volt. Örök konfliktusban állott Csicserinrel, a régi világból való diplomatával, akinek szándékait egyre keresztezte. Csicserin minden engedelmére hajlandóknak mutatkozott, hogy a többi országgal felvehesse a diplomáciai és gazdasági kapcsolatokat. Zinovjev pedig azt tette, hogy a külföldi orosz követségeket átváltoztatta bolsevista propaganda irodákká. Igaz, angol mondás szerint a diplomaták az egyedüli törvényes kémek. De a Zinovjev követségei tulmentek a kémiszolgálat megengedett határain és összeköttetésbe léptek a külállamok kommunista csoportjaival, pénzelték őket s általában nem az orosz kormányt, hanem a kommunista internacionálét képviselték. Oroszországban igazabau véve két kormány volt: az egyik a kommunista internacionálé végrehajtóbizottsága, amely parancsolt az orosz kormánynak. S Zinovjev eltávolítása voltaképpen az orosz kormány palotaforradalma a kommunista internacionálé végrehajtóbizottsága ellen.

Komplikálja a helyzetet a kommunista pártnak, illetve a szovjet kormánynak az angol bányásztrájkjal szemben elfoglalt álláspontja. A harmadik internacionálé már eddig is többmillió fonttal segélyezte a sztrájkoló angol bányászokat, amelynek folytatását elsősorban ez a támogatás tette lehetővé. Most Anglia ismét hajlandóságot mutat arra, hogy Oroszországgal felvegye a diplomáciai viszonyt s ennek előfeltétele a sztrájk további támogatásának megszüntetése. A kommunista baloldal tiltakozásával szemben Stalin hajlandóságot mutat erre s azt hirdeti, hogy az agresszív külpolitikával szakítva, a regenerálódó Oroszország minden erejét a belső újjáépítés céljaira kell felhasználni.

A külpolitikának ez a megszelidülése természetesen egy belső folyamatnak felel meg. A

középbirtokos parasztság ugyanis egyre erőteljesebben lép fel a maga hatalmi törekvéseivel és egyre jobban befolyása alá keríti az orosz politikát. Ez a parasztság, amely pillanatnyilag beletörődött a szovjetrendszerbe, roppant tömegeinek súlyával egyre inkább jobbfelé, a reál-

politika irányába szorítja a szovjeteket. Ennek megfelelően az orosz külpolitika is eltávolodik azoktól a kalandoktól, amelyek Európa forradalmasítását tűzték ki célul. Ezért kellett Zinovjevnek és Kun Bélának kimélet nélkül eltávolítani helyükről.

Súlyos vasuti katasztrófa Ruma és Mitrovica között

Vogány állomáson a Beograd felől jövő 6. számú gyorsvonat beszaladt egy tehervonatba -- Két halottja van az összeütközésnek -- Még nem állapították meg kit terhel a felelőség a balesetért

Tegnap éjjel egy óra után borzalmas vasuti katasztrófa történt a Ruma és Mitrovica között levő Vogány állomáson. A 6. sz. Beograd és Zagreb között közlekedő gyorsvonat, amely Beogradból 20 óra 30 perckor indul, pontosan 1 óra 8 perckor futott be a vogányi állomásra. A Rumától kilenc kilométerre fekvő pályaudvaron csak két vágány és egy 200 méter hosszú kitérő vágány, van amelyet csak tolatsza szoktak használni. A 1. vágány a kitérő, míg a 2. és 3. a Beograd—zagrebi kettős sín-pár. A 2. számú vágányon a 83. számú tehervonat vesztegelt, amely Mitrovicáról Beograd felé haladt. A 3. vágányt a 76. számú tehervonat foglalta el, amely Rumáról Mitrovicára akart menni.

A 3. vágányon levő 76. számú tehervonatnak két vagon sertést kellett volna Vogány állomáson hagynia és e célból Mitrovica irányába tolatott, hogy az állomástól 100 méterre levő váltót elhagyja és az 1. csonkavágányra jöhessen, ahol a két vagonat hagyta volna. Amikor a 83-as odaért a váltóhoz, észrevette a vasuti személyzet, hogy a 2. vágányon áll a 76. sz. tehervonat tulhosszu és szerelvénye tulterjed a váltón. Erre Dosen Jován állomásfőnök, aki szolgálatot teljesített, utasította a 76. sz. vonat vezetőjét, Manojlović Jovánt, hogy tolasson 20–30 métert Ruma irányában, hogy a 3. vágányon levő 83-as a csonkavágányra juthasson.

Alig tolatott 20–30 métert a 76. tehervonat, elérte a Ruma felőli kijáratnál lévő váltót, az 50. számú őrházat,

amely pillanatban negyven kilométeres gyorsasággal befutott Vogány állomásra, a 6. számú gyorsvonat 11 kocsiával. Az összeütközés elkerülhetetlen volt és a gyors a 76. számú tehervonattal, a váltónál összeütközött. Az összeütközés borzalmas volt, bár a tolató tehervonat szinte jelentéktelen sebességgel haladt.

A gyorsvonat 1032. sz. hatalmas mozdonya a harmadik vágányon tul kirepült és felfordult, erre a mozdonyra futott fel a gyorsvonat szenes kocsija és az ugynevezett Furgonkocsi, amely utóbbinak kerekai az égnek merednek, a kocsi maga pedig ezer darabra tört. Hasonlóképpen felborult és a pályatesten kívül fekszik a 76. számú tehervonat 7054. számú mozdonya, ennek hátsó kerekai alá került az 135070 számú teheráru kocsi, amelyben gyümölcsöt szállítottak. A kocsi, nemkülönben az utána következő és sertésekkel

megrakott 14587. sz. kocsi pozdorjává tört. A kocsik egy része a harmadik vágányon felborult, míg a második vágány teljesen fel van szakítva, a sinek száz méter hosszúságban elgörbültek és darabonként égnek meredtek.

Az összeütközésről szemtanúk és az állomásfőnök azt állítják, hogy az összeütközés pillanatában velőtrázó segélykiáltások voltak hallhatók, az utasok legnagyobb része már aludt és fejüket vesztették, az ablakok mind összetörttek és a mozdonyhoz közellevő kocsik mind megsérültek. Fokozta a pánikot, hogy az állomás koromsötét volt, csak az 50. számú őrház váltóőre, Nikolic Petar és az állomásfőnök, Dosen Jován voltak szolgálatban. A katasztrófa pillanatában mindketten elvesztették fejüket. A kocsikból az ablakokon át menekültek az utasok, a hálókocsi utasai pongyolában ugrottak ki a kocsikból. A kocsik körül rettenetes tolongás és pánik volt, mert senkisé tudta, hogy milyen arányu a katasztrófa.

Bogány falu négy kilométerre van a pályaudvartól és nincs orvosa. A nyolc kilométerre fekvő Mitrovicáról és a kilenc kilométerre fekvő Rumáról kértek telefon utján orvosi segítséget. Segélyvonaton meg is érkezett Petrović Laza dr. rumai és dr. Lazić Nikola mitrovicai községi orvos, akik első segélyben részesítették a sebesülteket.

Az összeroncsolt mozdony alatt holtan feküdt a gyorsvonat fűtője Selemics Axencia, akit a szó szoros értelmében darabonként szedtek ki a mozdony alól. A másik súlyos sebesült, a tehervonat szállítmányával utazott kiséző, a főcsei származásu Jovisić Nikola. A súlyosan sérült embert a segélyvonattal bevitték Mitrovicára, ahol a kórházban helyezték el, ahol azonban Jovisić Nikola egy óra mulva belehalt sérüléseibe. Az összetört kocsi a szerencsétlen ember mellkasát roncsolta össze.

Ugyancsak Mitrovicára szállították a gyorsvonat sebesültjeit. Szerencsére valamennyi sebesülés könnyebb természetű és így bekötözés után mindannyian elhagyták a kórház épületét.

A gyorsvonathoz két üres szalonkocsi volt kapcsolva, amelyek állítólag az udvari konyha szerelvényeihez tartoznak. A rumai segélyvonattal a helyszínre érkezett a rumai állomásfőnök is, aki azonnal átvette a mentési munkálatok irányítását. Futárokat küldött a faluba, akik felverték az alvó falut és csakhamar négy tőmeg ember érkezett meg a szerencsétlenség színhelyére. Emberéletben szerencsére több kár nem esett.

A rumai állomásfőnök intézkedésére, a reggel 6 órakor Rumáról beérkezett segélyvonat, Beogradba szállította a közben befutott

3 és 5 ós számú zágrabi vonatok utasait, míg a mitrovicai segélyvonat a Beogradból beérkezett 6 os gyors és a 16 os számú személyvonat utasait szállította el Mitrovicán át Zágreb felé.

Időközben a falu lakossága, a vasuti személyzettel karöltve hozzájárult a pálya szabaddátételéhez és a romok eltakarításához.

Legelső feladat volt a csonka sín párnák kb. 50 méterrel való meghosszabbítása, hogy ennek igénybevételével az utazás átszállás nélkül lebonyolítható legyen. Ezzel a munkával délután 3 órára elkészültek úgy, hogy a délután beérkező 14-es számú beogradi személyvonat már átszállás nélkül haladt át a vogányi pályaudvaron.

A megrongált pályatest kijavitása és a romok eltakarítása mintegy kétnapi munkát vesz igénybe.

Tegnap reggel 9 órára a szerencsétlenség színhelyére érkezett a beogradi vasutigazgatóság öttagú bizottsága, amely átvette a javítási munkálatok irányítását.

A vizsgálatot is megindították, amelynek folyamán elsőnek Dosan Jovant, a vogányi vasutállomás főnökét hallgatták ki. Az állomásfőnök vallomása szerint a szemafor a „tilos” jelzésen állott. Ezt az állítást a gyorsvonat vezetője és több szemtanú megcáfolja.

Ezek véleménye szerint szemafor „szabad” jelzést mutatott és így a további vizsgálat van hivatva megállapítani, hogy a két homlokegyenest ellenkező állítás közül melyik fedi a valóságot és kit terhel a felelősség a halálos kimenetelű szerencsétlenségért.

A baleset előidézéséhez nagy mértékben hozzájárult az a körülmény is, hogy a bogojevoi hid üzemképtelensége miatt óriási mértékben megszorodott a vogányi állomás vasutforgalma. A normális forgalom az utóbbi hetekben mintegy 40 százalékkal megnagyobbodott, úgy, hogy naponta 60-70 vonat robot az állomáson. Az állomáson mindössze két forgalmi tiszt látja el a szolgálatot éjjel-nappali szakadatlan megfeszített munkával.

A kormányrekonstrukció

Tegnap délután Beogradba érkezett Korosec Antun, a szlovén néppárt vezetője és felfereste Davidovics Lyubát, akivel hosszan tárgyalt. Politikai körökben azt hiszik, hogy Korosec utja a kormányrekonstrukcióval áll összefüggésben. Ugy látszik illetékes helyen értesítették Korosecet, hogy a kormányrekonstrukció után a radikálisok Davidovicsék a muzulmánok és Nikics hívei alakítanak kormányt.

Ezért jött Korosec Beogradba és tárgyalt Davidovicsal, de a megbeszélésről egyikük sem volt hajlandó nyilatkozni. Korosec ma visszautazik Lyublyanába.

A Duna vizállása

A Felsőduna Steintől felfelé már erősen apad, onnan lefelé árad. A már fellépett áradás folytán, a budapesti kulmináció hatméter körüli vizállással várható péntekre, vagy szombatra, úgy hogy az alsó rakodópart ismét víz alá kerül. A mai vizállások: Budapest 526, Baja 529, Mohács 548. A Tisza magyar szakaszán végig árad, általában közepes vizállással. Nálunk a Duna vizállása tegnap reggel a következő volt: Apatin 602 (-1), Vukovár 580 (-8) Palánka 618 (-10) Noviszád 592 (-6).

— Deszkát, léceket, tölgyoszlopokat és egyéb épületfa-anyagot legjobban vásárolhat a *Lisic-fatelepen*, Temerini-ut, a kanálison túl.

Olcsó bélyegek

50%-al a katalógus-áron alul egyes darabok- vagy sorozatokban kaphatók. Ugyanott sok szép magyar és német könyv eladó.

Közelebbi cím a kiadóhivatalban.

297-1-2

A mexikói polgárháború minden pillanatban kirobbanhat

Az egyházüldözésnek eddig 29 áldozata van

Mexikóból jelentik: Huszonkilenc halottja van eddig a mexikói egyházüldözésnek. A Calles elnök ellen tervezett összeesküvés meséjét a mexikói kormány találta ki.

Newyorkból jelentik: A Nogalesban megjelenő Herald című lap azt írja, hogy Mexikóban tegnap, miközben az állami megbízottak a templomokat átvették, hat embert megöltek és több mint száz ember megsebesült. Mint Mexikó városából jelentik, Calles elnök a püspökök részéről felajánlott fegyverszünetet elutasította. Hírszerint azonban a nem hivatalos megbeszélések folyamatban vannak a meg egyezés érdekében. Amerikai mexikói körökben annak a reménynek adnak kifejezést, hogy az amerikai tulajdont képező mexikói Szent József templom ügyében emelt amerikai tiltakozást barátságosan fogják elintézni és diplomáciai jegyzékváltásra nem kerül a sor.

Mexikóból jelentik: Talpig fegyverben, állig vasban áll egymással farkasszemet nézve a mexikói állam és egyház és talán csak egy szikra kell hozzá, hogy felgyújtsa azt a rengeteg indulatot, amely a két szembenálló pártban kirobbanásra vár. Lehet, hogy alig telik el huszonnégy óra és újra lángokban áll a dél-

amerikai köztársaság, amelyből már annyiszor érkeztek tudósítások forradalomról. Eddig 29 halottja és rengeteg sebesültje van az állam és egyház harcának Mexikóban és a polgárháború kirobbanását 24 órára belül várják.

Londonból jelentik: A Daily Telegraph mexikói jelentése szerint az amerikai tulajdonban levő Szent József templomnak, a mexikói kormány által való elkobzását igen nagy jelentőségűnek tartják, mert ezek után nagyon valószínűnek látszik, hogy most már Washington és London ebben a kérdésben egy uton fog haladni. A Times ezzel szemben Newyorkból azt jelenti, hogy washingtoni hivatalos körökben azt juttatják kifejezésre, hogy az amerikai kormány ebben a bonyodalomban teljes semlegességét óhajtja megőrizni és csak arra fog szorítkozni, hogy az amerikai állampolgárok érdekeit megvédje és biztonságukat garantálja.

Newyorkból jelentik: Az Associated Press mexikói jelentése szerint, Weddel amerikai főkonzul, a mexikói külügyminisztériumban tiltakozott a San Jose de Gracia templom ki-sajátítása ellen, mivel a templom az amerikai papság tulajdonát képezi.

A magyar kormány interveniál Prágában a szlovenszkoji kiutasítások ügyében

Budapestről jelentik: Ma délelőtt nagy megdöbbenéssel tárgyalták politikai körökben azt a Prágából érkezett hírt, hogy a csehszlovák hatóságok Csehszlovákiából, főleg Munkácsról és Beregszászról igen sok tekiütéyes magyar polgárt utasítottak ki. Legutóbb ugyanilyen formában minden indokolás nélkül kiutasították Palkovics és Szőke plébánosokat. Legutóbb pedig Szabó Lajos munkácsi esperesplébánost, sőt a csehek még további kiutasítások folyamatátéleire is készülnek. Ennek következtében az a vélemény alakult ki, hogy a magyar kormánynak a prágai követ útján sürgősen interveniálnia kell az illetékes cseh tényezőknél, hogy a folyamatban levő kiutasítások végrehajtását függeszték fel és végre rendet teremtsenek az indokolás nélküli kiutasítások ügyé-

ben. Annál nagyobb feltűnést keltenek ezek a kiutasítások, mert csak nemrégiben szavazta meg a csehszlovák parlament az ugynevezett Szentiványi féle javaslatot, amely az állampolgárság megszerzéséről szól és amelynek értelmében a hatóságok senkit sem utasíthatnak ki, akik benyújtották kérvényüket az állampolgárság megszerzése érdekében. A lapok értesülése szerint bizonyosra vehető, hogy a magyar kormány már a legközelebbi napokban megteszi a szükséges intézkedéseket, mert a csehszlovák hatóságok mostani eljárása semmiképpen sem alkalmas arra, hogy megjavítsa a Prágában most folyó tárgyalások atmoszféráját, amelynek nyugodtságát az újabb tömeges kiutasítás feltétlenül zavarja.

Öngyilkos lett Jovánovics Braca a világhírű noviszádi hegedűművész nagyanyja

Tegnap reggel felakasztotta magát, de idejében levágták a spárgát, délelben ismét felakasztotta magát és meghalt

Noviszádon, a Slyukina-ucca 4. számú házban élt özv. Falb Natália született Jovánovics 75 éves öregasszony, Jovánovics Bracának, a világhírű noviszádi származású hegedűművésznek nagyanyja.

Tegnap reggel 7 óra után meglátogatta Falb Natáliát unokája, Falb Emil. Amikor belépett a konyhába, megdöbbenő látvány tárult elé: nagyanyja cukorspárgával felakasztotta magát a falból kiálló szegre. Azonnal odaugrott, levágta a spárgát és éleszítgetni kezdte nagyanyját, aki hamarosan eszméltre is tért. Falb Emil most lelkére beszélt nagyanyjának és megígértette vele, hogy nem fogja megismételni végzetes tettét, miután az öreg asszony ezt megígérte, egész nyugodtan ment munkájára.

Délelben jött vissza és amikor be akart menni a lakásba, zárva találta az ajtót, zörögni

kezdett, de miután nem kapott rá választ rosszat sejtett, betörte az ablakot és beugrott a konyhába. Itt ismét a reggeli jelenetet látta: nagyanyja ugyanazzal a cukorspárgával, amelyre reggel felakasztotta magát és amelyet ő levágott, felakasztotta magát. Hogy elérje a falba vert szöveget, kis számolyra állt, amit azután kirugott maga alól. Mire Falb Emil oda-jött, már egészen hideg és merev volt, ezért le sem vágta, hanem értesítette a rendőrséget az öngyilkosságról. A rendőrségről dr. Ninkov kerületi orvos és Malencsics Rodolyub kapitány szállottak ki és megállapították a már órák előtti bekövetkezett halált.

Miután kétségtelenül beigazolást nyert, hogy Falb Natália öngyilkosságot követett el, a rendőrség semmiféle eljárást nem indított meg.

Meghalt az igazságügyminiszter

Beogradból jelentik: Tegnap reggel távirati értesítés jött Karlsbadból, hogy Gyuriscs Márkó igazságügyminiszter, aki vesebaját gyógyította ott, kedden hajnalban két órakor hirtelen elhunyt.

A halálhírvétele után a minisztereinek megbizta a kormány egyetlen Pasics-frakcióbeli

tagját, Szimonovics Milán népjóléti minisztert az igazságügyminisztérium vezetésével.

Uzunovics Nikola miniszter társával való tanácskozás után úgy döntött, hogy Gyuriscs Márkó holttestét, csütörtökre szállítsák Beogradba, ahol az állam költségén fogják eltemetni.

Magyaros búcsú Karlóvcitól

Írta: Belohorszky Lajos (Budapest)

Valahányszor eddig még résztvettem ifjúsági konferenciákon — pedig egyetemi tanulmányaim idején gyakorta volt szerencsém a magyar ifjúság képviselőjében megjelenhetnem — mindég fájdalmasnak esett az elbucszás, pedig mennyi aggodalom és szorongás az az érzés, amely a konferencia előtt még álmatlan éjszakákat is okoz a delegátusnak gyakorta. Nálunk Magyarországon legalább is úgy van, hogy igen nagy várakozással tekintenek minden ifjúsági mozgalom, kezdeményezés és munka elé — valósággal beleadják a „jövő reményességébe” mikor egy egy akarás előtt utnak bocsájítják, mindazt a sok magyar szeretetet és reménykedést, amellyel az ifjúság jövője elé néznek. Talán azért, mert százszorosan súlyosnak látják a magyar ifjúság mai helyzetét és a szülők és aggodalmaskodók nehéz helyzetében talán csak azt a forró szeretetet adhatják biztatásnak és utmutatónak. Tagadhatatlan, hogy magyar diákmozgalmainknak ez aztán a titkos rugója is — eredményességünk, ha tán a magunk által reméltől még távol is állunk, majd száz százalékban ennek a gondos figyelésnek az eredménye.

A karlócai konferenciára utnak indított 2 magyar leány és 8 magyar fiu sokszorosan újra átérezte ezeket az aggodalmakat (— nagyon is magán érezte tán a figyelő magyar anyák és apák szemét mozdulatain —) és most amikor elszéledünk vissza a szélrőzsa minden irányába, a magyar delegáció érzi át legerősebben a távozókat kísérő bucsupillanatok fájdalmát. Egy tisznapos idill a szerémségi duna mellett idegenek között, akik pedig mintha egymásban régi barátokra találának, máris meleg barátságban ölelkeznek össze — ahol elmúlik minden fájdalom, különbség és neheztelés, mert egyformán mind, talán ideálisan is, de jót, közös jót akarnak; — és most vége ennek a régi jó idők harmoniáját visszaemlékeztető nagy emberbarátságának: megyünk haza.

És ha a konferencián szerzett nemzetközi jellegű barátságban született harmonikus órák sokszor fognak a jövőben utjainkon elkísérni, úgy érzem, hogy még nagyon-nagyon messze vagyunk attól, mikor a konferenciák közötti időben is a konferenciák szellemében érintkezhetnénk nemzetközi vonatkozásokban egymással.

De nemcsak ezért az ideális világszemléletért esik nehezünkre nekünk most búcsút venni Karlóvcitól — mert hiszen ezzel a fájdalommal szemben megvigasztal az örök emberi törvény, amely az alapjában „indokolná” a barátságos állandó érintkezést akadályozó és a humanitás nevében elkövetett esetleges igazságtalanságokat — hanem valamiért, ami megragadta mindannyiunk szívét és kedvesen felejtethetlenné tette karlóvcii napjainkat. És ez a valami talán kifejezője mindannak, ami a legösszintébb várakozásokat is felülmuta. Kifejezője annak a sok kedves emlékek, amely kedves tudattá rögződik meg delegációnk minden tagjában — s amely emlékek felidézésekor csak abban vigasztalódhatnánk meg, ha újra Karlóvcin lennénk. Ezek a kedves emlékek tehát, há! Istennek nagyobb számban, mint azok, amelyek a konferenciák és a konferenciák közötti együttműködés közötti szédítő ellentétek szemtől-szembe látásakor ébredtek bennünk.

Hát kell akkor még azt mondanl, hogy nehezen bucsuzunk el?

*

Az International Student Service ezidei ötödik tanácskozása Turnov, Porád, Elman és Gex után bővelkedett már teoretikusabb témák tárgyalásában is. Hangoztatni kell, hogy keresztyén szellemben, mert a keresztyén gondolat valósította meg, de nem a világnézeti ellentéteket kidomborító dogmatikus felfogás, hanem az a krisztusi keresztyénség, amely a konferenciákon a World és Jewish Student és Federation (Zsidó diákok Nemzetközi Szövetsége) tagjainak ép úgy helyet biztosít, mint a buddhista koreaiaknak, vagy a hinduknak. Azé a gyakorlati keresztyénségé, amely segítő akcióját a nyomorgó zsidó diákok helyzetének

könnyítésére ép úgy felhasználta, mint ahogy most tevékenységének egy részét a keleti diákok sok problémájának megoldására kívánja fordítani. A tanácskozások ha elméletileg nem is jelentették a Keresztyén Világszövetség konferenciáját, mégis annak szellemében és szelleméért folytak, mert hisz az International Student Service a World's Student's Christian Federation (Keresztyén Világiákszövetség) alapítása és annak pénzből, annak budgetje keretén belül folytatta a munkásságát és most is határozott pozitív tanácsokat terjesztett ezen alosztály további munkásságának irányai és céljai érdekében a most Nyborgban, Dániában kezdődő tanácskozási plénuma elé. Ezek a nyborgi tanácskozások már szűkebb keretben, kizárólagos keresztyén szervezetek képviselőinek jelenlétében folynak — az I. S. S. keresztyén jellege tehát határozottan körvonalazott.

A teoretikus kérdések a nemzetközi diákerintkezés előfeltételei érdekében való munkálkodás és a kelet-nyugat, vagy jobban mondva a fehér és színes intellektusok közötti hántó ellentétek kiküszöbölése kérdése körül összpontosultak. A gyakorlati kérdések a diákonsegítőakciók nemzetközi támogatását, a menekült diákok segélyezését és az I. S. S. jövő esztendőjének alapjait és költségvetését jelentették. A magyar diákság mintaszerű intézményeiről (Centrum Fogyasztási Szövetkezet mindenféle elárúsítóhelyekkel, borbély- és cipőüzemekkel, buffetekkel és tejivókkal; a Centrum Kiadóvállalat R. T. olcsó tankönyvek és diákszervezetek szükségleteinek olcsó előállítására; a Centrum Hitelszövetkezet bankszerű diákkölcsönök folyósítására és a Centrum Diákház R. T., amely most vásárolt Budapesten a Molnár utcában házat diákszociális célokra saját kezelésünkben való megvalósítására — mindannyian a diákok filléreiből, adományából vagy részvényeiből alakítva) készített angol nyelvű jelentésem a Comissio I-ben alapos tárgyalás anyagául szolgált és a bizottság jelentése dicsérettel emlékezett meg intézményeink diákszociális értékéről. Nem tagadhatom, hogy ezen intézményeink fejlettségét az a példa eredményezte, amelyet megvalósításukkor követtünk: a német diákság önszegető intézményei.

Ha most minden dicséret nélkül még az Országos Magyar Diáknemorenyhító Akciót, mint az állami támogatást szétosztó intézményünket és Budapest legelőkelőbb moziját, az „Ufa“-t mint amelynek engedélye a magyar diákszövetség tulajdona és 6000 dollárt jelent fáradság nélkül évente, hozzáteszem — röviden átjutottam mindazon, amiről az önszegető problémájának megoldására tett lépéseink gyanánt a karlóvcii konferencián beszámoltunk. De mily kevés ez ahhoz a mérhetetlen sok nehézséghez képest, ami egy magyar diák elé tornyosul a minimális életszínvonal és tanulási lehetőség biztosításakor való küzködésében? Vagy csak az intellektuális túltermelésünk szinte megrendítő méretei mellett?

*

A karlóvcii konferencia legkedveltebb alakja a japán Kurosawa volt, egy örökké mosolygó turáni, akit tegnap vállukra emeltek a karlóvcii aranyifjak — nota bene minket kétszer kísérték salamanderrel és zenével haza, ez persze Háwel Aginak és Fedák Gólinak szólt, amit a titkos imádók szerenádjai és virágai is kifejeztek — és az ablakon tették be a budapesti gyorsba. Az ő örök mosolygása távol a hazájától egy azonos avval a többiek mosolygásával, ami a szeretetteljes együttlét legösszintébb kifejezője. A szeretetnek és legalább az ilyen konferenciákon való szeretetteljes együttműködésnek ez a hittel teljes mosolya ami búcsúintésünk Karlóvcinak.

ELADÓK:

1 keveset használt fekete Steier kocsis, toligg, ló, teljes szerszámmal, betegség miatt **Deakova** (Árpád) u. 21. szám. 590-1-2

Két dinárral megdrágul a mozijegy

Az így befolyó összeget az árvizkárosultak javára akarják fordítani — A moziigazgatók szerint az újabb jegyemelés lehetetlen — Más módon akarnak az árvizkárosultak segítségére menni

Az árvizkárosultak segélyezésére megalakult bizottság most a mozikat is meg akarja adóztatni. Az erre vonatkozó rendelet már meg is jelent és tegnap tette közzé a noviszádi rendőrfőkapitányság. A rendelet a következő:

A noviszádi rendőrfőkapitányi hivatal tegnap az alábbi rendeletet adta ki:

5092/1926. kap. kig. szám.

A színházak, mozgószínházak és más szórakozóhelyek tulajdonosának figyelmébe.

A Vöröskereszt egyesületnek az árvizkárosultak segélyezésére alakult bizottságának felkérésére a bácskai kerületi főispán 5283.926 sz. rendelettel jóváhagyta, hogy a színházak, mozgóképszínházak és más szórakozó helyek minden eladott jegy után két dinárt fizessenek az árvizkárosultak javára, az ebből befolyó összeget a tulajdonosok a pénzügyi hatóságoknak tartoznak befizetni az állami illetékekkel egyidőben. A pénzügyi hatóságok ezt a pénzt a pénzügyminiszter rendelete értelmében Beogradban átadják a Vöröskereszt választmányának.

Ezért elrendelem és felhivom az összes szórakozó helyek tulajdonosait és bérlőit, hogy 1926. augusztus 1-től a további intézkedésig ennek a rendeletnek értelmében járjanak el.

1926. augusztus 2. án.

Mihaldzics s. k.
rendőrfőkapitány

A vojvodinal mozisok tegnap már értekezletet is tartottak ez ügyben és ezen arra a megállapodásra jutottak, hogy feltétlenül segélyezniük kell az árvizkárosultakat. A segélyezésnek azon módját azonban, hogy minden jegy után két dinárt fizessenek az árvizkárosultak javára nem tartják megfelelőnek még pedig azért, mert a mozik nem bírják el ezt az újabb terhet. Noviszádon jelenleg a jegyek után 21 százalék állami, ugyanannyi városi és körülbelül ugyanannyi színházi adót kell fizetni, ezenkívül természetesen minden más adót is fizetniük kell. Mindehhez most jegyenként még két dinárt kellene fizetni, ezt az újabb terhet az igazgatók véleménye szerint a mozik nem bírják el és ha ehhez ragaszkodna a bácskai főispán úgy, kénytelenek volnának előadásaitak beszüntetni.

A moziigazgatók az árvizkárosultak segélyezését másként vélik megoldani. A mozik hajlandók néhány előadás összjövendelmét az árvizkárosultak segélyezésére fordítani, ha ezzel szemben újabb állandó áldozatát nem kívánának tőlük. Az újabb két dináros megadóztatás miatt több mozi tegnap már nem is tartott előadást. A mozi tulajdonosok szövetségének vojvodinali szekciója most a kerületi főispánnal tárgyalást fog kezdeni az árvizkárosultak segélyezése ügyében, de hogy az oly módon történjék, hogy ne tegye anyagilag tönkre a mozikat. Reméljük, hogy a mozisok és a kerületi főispán meg fognak egyezni mivel ez elsősorban az árvizkárosultak érdeme.

Rendkívüli közgyűlés a kövezés ügyében

Megirtuk, hogy az építészetiügyi miniszterium utasította a városi tanácsot írjon ki új pályázatot a Magyar ucca és vasuti fasor kövezésére. A városi tanács ezért tegnap délutánra összehívta városi gazdasági bizottságot, amely letárgyalta a pályázati hirdetményt a kövezésre. Ez ügyben véglegesen a ma délután négy órára összehívott rendkívüli közgyűlés fog dönteni.

Szabadságon a noviszádi főkapitány helyettes

Rákics Radenko noviszádi főkapitányhelyettes, a büntügyi osztály vezetője tegnap három heti szabadságra utazott. Távolléte alatt Malencsics Rodoljub alkapitány vezeti a büntügyi osztályt.

HIREK

Idegenbe szakadt magyarok.

Idegenbe szakadt magyar gyerek
Pajtásával busan elkesereg.
Sós könnyeivel sózza meg naponta
A sótalan, vizetlen kenyeret.

Nádas vityilló, barna eszterháj
Fülemüle dalától terhes éj,
Kakukk, rigómadár a kerti fákon,
Ficánkoló csikók kint a tanyákon,
Uszó tanyák a délibáb vízében
Villóznak süket éjszakán szemében.
Nádíverből visszhangos hangja
A hajlongó, zörgő nádasokon,
S a torony érces, kis harangja
Fülén keresztül a lelkébe cseng.

Tiszamenti rekettyebokrok,
Ti annyi gyógyító nótát daloltok
Fülébe, hogyha szíve fáj.
Mikor a holdfény ezüst fátyola
Halkan lebegve hull a fákra, vitzükörre:
Elé lebeg az otthoni szőke, szende táj.

A barna, karcsu, kis leány
Legényjáró estéken felkacag
A mókára, s szemében tűz ragyog:
Lángolnak benne izmos holnapok.
S a deli legény vállára borul.
Ő volt ez a legény, s most elborul
A lelke. Sötét napfogyatkozás,
Nehéz, fojtó, gyötrelmes álmódás.

Édes anyja hívó, intő szava
Mint ha most is fülében hangzana,
S meglapul ágaskodó szíve, lelke.
Az álom suhogva lebeg felette,
S imádkozza mormolva busan
Az otthonról hozott szent olvasót.

S ha megvirrad, birokra kelnek
Egymással az idegenbe szakadtak
S úgy összemarják, mint kőlyökebek
Egymást, míg az idegenek kacagnak.
Mulatnak jól, nagyot nevetnek.
Csodája az idegeneknek:
Hogy a magyar ha hetykékedni keli,
Hetyke, büszke vetélkedésével
Egymást is összemarja, megveri.

Temerin, 1926.

Kováts Antal

1926. Augusztus 4. Szerda

Római katolikus: *Domonkos*. Protestáns: *Domonkos*. Görög keleti: (jul. 22.) *Magdolna*. A nap kel reggel 4 óra 40 perckor, nyugszik 19 óra 31 perckor. A hold kel éjfél után 51 perckor, nyugszik 16 óra 42 perckor. Apolló mozi: Nincs előadás.

Időjárás: (A petrovaradnai katonai meteorológiai állomás jelentése) A Balkánon erősek a szelek, máshol gyengék, nagyrészt szép idő, némely helyen köddel. A hőmérséklet Európa nyugati részein emelkedett, nálunk esett.

Időjárás: Hazánkban a változókéony idő továbbra is tartós marad, de gyenge szelekkel és valószínűleg eső nélkül. A hideg hullám érezhető marad. Noviszádon nagyjából borus idő várható gyenge széllel, 14-24 C° hőmérséklettel.

— **Tisztelgések a református lelkész-nél.** Vssánap volt tizedik évfordulója annak, hogy a noviszádi református egyházközség Horváth Lajost lelkészévé választotta. Külön ünnepély nem volt ez alkalommal, a presbitérium nevében Ugray Lajos tanár, az Egyházi dalárda nevében pedig Lenkey Imre üdvözölte a jubilálás lelkészét. Ezenkívül a női Biblia Kör tagjai is megjelentek Horváth Lajos lelkész előtt.

— **A noviszádi kiállítás.** A noviszádi ipari kiállítást tegnapig tizenkétezer látogatták meg. A három nap alatt már meglehetősen sok kötés történt, bár a kedvezőtlen időjárás meglehetősen érzeteli kihatását a kiállításon is. A kiállítás cukorka osztályában nagy feltűnést keltenek a noviszádi „Winga” cukorkagyár készítményei, amelyek az országban teljesen egyedül állnak. A „Winga” desszert csokoládé speciális töltelke messze felülmul minden külföldi gyártmányt. Töltelke a legnemesebb gyümölcs aromákból készült.

— **15 éves találkozójukat** szombaton e hó 7-én este 8 órakor tartják a polgári fiúiskola IV. osztályát 1911-ben itt végzett iskolatársak a Winkle-féle étteremben (Kralja Aleksandra ul. 7)

— **Műkedvelő előadás az árvizkárosultak javára.** A helybeli református egyházközség műkedvelő gárdája f. hó 7-én szombaton este 8 órakor a Sloboda nagytermében műkedvelő előadást rendez, amely alkalommal színt hozták Csepreghy Fe. enc nag hatású eredeti 3 fölvonásos énekes népszínművét, a „Sárga Csikó”-t. Az előadás tiszta jövedelmének 50 százalékát az árvizkárosultak felségélyezésére ajánlotta fel a rendezőség. Az előadásra jegyek elővételben f. hó 4. (szerdától) Ábrahám könyvkereskedésében válthatók.

— **A bácskai állatorvosok gyűlése.** A bácskai községi állatorvosok tegnap Noviszádon megalakították az állatorvosok országos szövetségének bácskai szekcióját. Délben a Kamendin szérumgyár bankettet adott a Szlobodában az ötven községi állatorvos tiszteletere, akik délután megtekintették a szérumgyárat.

— **Vojvodinai Nyugdíjas Szövetkezet** Novisza fiókja értesíti tagjait, hogy a tagdíjak befizetése és új tagok felvétele augusztus 8-án délután 2-5-ig a Maros-féle vendéglőben.

— **Petőfi dajkájának síremlékét leplezték.** Kiskőrösről jelentik: A kiskőrösi Petőfi Irodalmi Kör július 31-én diszközgyűlés keretében adózott a nagy költő emlékének, halála 77 éves évfordulója alkalmából. A gyűlés után az ünneplő tömeg kiment a temetőbe, ahol ünnepélyesen felavatták Petőfi Sándor dajkájának síremlékét. A síremlék felirata a következő:

Itt nyugszik Petőfi Sándor dajkája Kurucz Zsuzsanna, élt 84 évet.

Hazamegyek ölbe vesz dajkám,
Az altatónóta hangzik ajkán.
Hallgatom, s félálomban vagyok már
Cserebogár, sárga cserebogár.
Ezt az emléket a Petőfi Irodalmi Kör kegyelete állította, 1926.

Az avatóünnepély megható külsőségek között folyt le. Az emlékbeszédek és a lélekemelő ünnepség befejezésével Kolozsváry József cigányzenekara eljátszotta a Cserebogár, sárga cserebogár kezdetű dalt, amellyel annak idején Kurucz Zsuzsanna altatta el, a gondjaira bízott kis Petrovics Sándort.

— **A marokkói szultán a francia ellenőknél.** Párisból jelentik: A marokkói szultán a köztársaság elnökénél tegnap délután bucsulátogatást tett. A szultán augusztus 7-én indul utnak Marokkóba.

— **A második összeesküvés per Törökországban.** Tegnap kezdte meg a függetlenségi bíróság az egység és haladás párt hatvan tagja ellen indított bünper tárgyalását. A bizottság tagjait azzal vádolják, hogy Musztafa Kemál pasa ellen összeesküvést szítottak és hogy államcsínyt terveztek. Az államügyész életfogytiglani fegyházat kért kimondani a tizenhat vezető és tízevi fegyházat a többi vádlott ellen, amennyiben azokat bűnösnek mondják ki.

A horgosi róm. kath. leánynevelő intézet

jutányos fizetés mellett felvesz olyan leánykákat, kik magukat a kézimunka és háztartásban kiképeztetni, vagy pedig a polgári iskolát magán uton elvégezni óhajtják. Jelentkezni lehet az intézet főnöknőjénél.

Vállalok: könyvlefejtést, mérlegkészítést, elhanyagolt könyvek rendbehozását, a könyvvitel gyakorlati tanítását, peres ügyekben könyvszakértői munkákat. Borbély L. magán és bírósági könyvszakértő. Póstaflók 75.

1-0

— **Tárgyalások a feljebbviteli bíróságon.** A pancsevői törvényszék ez év március 25-én egy évi börtönrre ítélte Lekics Makso oponai földmivest, mert 1924. augusztus 12-én Grosev Milosnének egy kalapáccsal betörte 9, 10. és 11. bordáját. Az ítéletet tegnap jóváhagyta a feljebbviteli bíróság. — A becskerekeli bíróság ez év március 1-én egy évi börtönrre ítélte Ládi Mihály ittebei napszámost, mert ez év február 13-án Novi Ittebén betört Hevesi János lakásába és onnan 2000 dinárt lopott. Az ítéletet a bíróság jóváhagyta.

— **A spanyol diktátor merénylője.** Barcelonából jelentik: Masachot Primo de Rivera merénylőjét, aki a kórházban fekszik, a vizsgálóbíró tegnap kihallgatta. A merénylő hír szerint kimerítő vallomást tett.

— **Mit akar Justh Iván védője?** Budapestről jelentik: Virée, az Emberi Jogok Ligájának titkára, aki a Bethlen István elleni merénylet elkövetőjének, Justh Ivánnak védelmét vállalta, azzal a különös kérelemmel fordult a budapesti jogászokhoz, hogy szolgáltatásnak neki adatokat Justh Iván védelméhez. A megkérdezett jogászok a különös felszólítást válasz nélkül hagyták.

— **Modern táncanfolyam.** Nemes táncitanító egy egyhónapos polgári táncanfolyamot rendez a Lövölde kerthelyiségében (vagy disztermében) melyen az összes idei újdonságokat tanítani fogja. Tandij 150 dinár. Táncnapok: kedd, csütörtök és szombat 8-11-ig. (A 10 dináros vendégjegyek csak 9 órától érvényesek.) Diáktanfolyam fél 6 órától fél 8-ig. Gyermektanfolyam (6-12 évig) délelőtt 8-10-ig. Rithmikus és szalontáncok. Tandij 120 dinár. Vasárnap 8-11-ig vendégest. Karmester Ladányi. Érdeklődni és beiratkozni naponta 6-8-ig a lövöldében. Megnyitás szombaton e hó 7-én. Különórák minden időben.

— **Menthetetlen Windischgrätz jószágkormányzója.** Budapestről jelentik: Tegnap délután megjelent a Pajor szanatóriumában Havas Sándornak, Windischgrätz herceg öngyilkos jószágkormányzójának testvére és kijelentette az orvosok előtt, hogy az állandóan eszméletlenül fekvő bátyja életének megmentésére, hajlandó vérátömlesztés céljára véréát engedni. Az orvosok nem fogadták el a testvér ajánlközását, mert Havas Sándor életéről már a szanatórium orvosai is lemondtak.

— **Nem sok reménnyel kecsegtetnek a cseh magyar tárgyalások.** Budapestről jelentik: A magyar kereskedelmi érdekeltségek, a prágai kereskedelmi tárgyalásoktól nem várnak sok eredményt, mert a csehszlovák kormány ragaszkodik, a minimális vámtételekhez. Ezen az alapon, pedig semmilyen lényeges megállapodás nem remélhető. A kereskedelmi érdekeltségek már most hangsúlyozzák, hogy abban az esetben, ha a tárgyalások eredménytelenül végződnek, a magyar kormánynak feltétlen retorzióval kell élnie. A kereskedelmi tárgyalások egyébként Prágában szombat óta megszakítás nélkül folynak.

— **Franciaország fizet.** Newyorkból jelentik: Franciaország tegnap tízmillió dollárt utalt át az Egyesült Államok pénzügyi kormánynak, a háborus adósságok kamatának törlesztésére.

— **A szombori selyemcsempészés noviszádi letartóztatottja.** Szomborban két hét előtt nagyarányu selyemcsempészést leplezték le. Ezzel kapcsolatosan Noviszádon letartóztatták Reich Rudolfot, a bécsi Weiss Gábor cég noviszádi fiókjának vezetőjét. Reich Rudolfot a szombori rendőrség kívánságára, a noviszádi rendőrség tegnap Szomborba kísérte.

1-0

— Megvadult egy elefántcsorda. Edmontonból (Alberta) jelentik: Az itteni cirkusz tizenöt elefántja egy kiskutya csaholásától megvadult és a cirkusz felé haladtában elszakította köteleit, két kocsit, amelyben hiuzok és tigrisek voltak felborított és végigrohant a város utcáin. Az elefántcsorda azután áttörte az egyik kórház kerítését és végül is több kertben és utcán át, a város keleti részén fekvő erdőcskébe jutott. Az elefántoknak a városban át való menekülése fejesztett rémületet idézett elő, a lakosság soraiban. Gyalogosok és gépkocsik hanyathomlok menekültek az otromba állatok elől. Egy fiatal elefántot, amely a csorda élén száguldott, az egyik idomító meg akart állítani. Az állat azonban a közelben lévő temetőbe kergette az idomítót, aki csak úgy tudott megmenekülni a megvadult állat elől, hogy az egyik sarkától a másikhoz ugrott. A csordát végül is gépkocsikon elősiető rendőrség és a cirkusz személyzete terelte össze.

— Kegyetlen boszu. Szombathelyről jelentik: Szombath Gyula erdész a csehímszenti erdőben vadászok támadták meg. Levétköztették, agyba-főbe verték és kikötötték az egyik fához. Az erdésznek a szunyogok és hangyák marásai következtében olyan fájdalmak voltak, hogy segélykiáltásai közben elszakadtak a hangszálai és teljesen megnémült. Három nap múlva találták meg eszméletlen állapotban. A szombathelyi csendőrség a kegyetlen bűncselekmény elkövetőinek kézrekerítésére erélyes nyomozást indított.

— Fizetésemelést kértek az osztrák közalkalmazottak. Bécsből jelentik: Az osztrák közalkalmazottak felszólítást intéztek a kormányhoz, amelyben az állami alkalmazottak fizetésének felemelését kérik. A döntésnek augusztus közepéig, Ramek kancellár genfi utazásának időpontjáig meg kell történnie, mert ellenkező esetben kijelentették, hogy a sztrájk-tól sem riadnak vissza.

— A Norge olasz legénysége Nápolyba érkezett. Nápolyból jelentik: Nobile ezredes és a Norge legénységét Nápolyban százezer főnyi tömeg üdvözlésére fogadta. Délután három órától kezdve, általános munkaszünet volt Nápolyban. Nobile ezredes és kíséretét a város főpolgármestere fogadta. Nobile ezredes a városháza erkélyéről mondott beszédében, a nép szünni nem akaró lelkesedése közben számolt be a Norge északsarki utjáról.

SPORT

A vasárnapi mérkőzésről

A vasárnapi mérkőzés megérdemli, hogy újra visszatérjünk rá. Hosszu évek óta nem láttunk noviszádi csapatot olyan szépen játszani, mint a vasárnapi válogatottat.

A vasárnapi játék tulajdonképpen két fázisra oszlik. Az első a második félidő közepéig tartott addig, amíg a noviszádi együttes munkabírásának teljében volt és amikor játékkal szinte lehengerelte a becskerekieket. De csak a játékkal, mert ennek a periódusnak az eredményessége gólokban bizony korántsem nyert beigazolást. Okosan irányított támadások, helyes erőmegosztás úgy a csatársorban, mint a védelemben, kevés dribli, helyezett lapos passzjáték jellemzi a noviszádiakat. Abszolút fair volt a játék és ez a finomság oktan gavalériává minősült az ellenfél kapuja előtt. Még így is három gólt ért el a csapat és akkor mintha megsajnálják volna a becskerekieket, nemtörődöm, főlényes játéka kezdtek a mieink. Becskerek nem roppant össze. Meglepő frissességgel győzte az első félidő noviszádi technikai főlény kimerítő iramát és amikor látta, hogy a noviszádi csapaton a fáradtság jelei mutatkoztak, lelkes támadásba ment át.

Ez volt a játék második fázisa, amelynek megpróbáltatásait a noviszádi csapat sem bírta sem idegekkel, sem tüdővel. A nyári szünet nálunk abszolút pihenésre használják fel a játékosok, pedig abszolút eltöltött hosszú hónapok után minden átmenet nélküli teljes pihe-

nés reakciót szül a szervezetben és az időelőtti teljes kimerülésre vezet, mint ahogy azt vasárnap is láttuk.

Szinte kinszenvedés volt látni, hogy áll meg a noviszádi halvesor akkor, amikor a csatársor után kellett volna mennie, vagy a támadó ellenfél csatársorát kellett volna üldözöbe venni. Talán még a csatársor bírta legjobban az iramot a noviszádi csapatban és ez is csak azért, mert a sabáci Jovánovics fáradhatatlan, lelkes és önfeláldozó játéka új lelket öntött a csüggedő partnerekbe. Ebben a részében a játéknak a noviszádi csatárok a belső játékot forszírozták, teljesen elhanyagolták a jobbszéli és ezzel nagymértékben megkönnyítették az ellenfél védekező munkáját. Jovánovics játékszilusa tulajdonképpen elűt a noviszádiaktól, mégis bátran megállapíthatjuk, hogy az ő minden beleadó játéka nélkül könnyen végzetes lehetett volna a vasárnapi mérkőzés eredménye. Mindkét gólja mesteri volt.

A játékosok egyéni teljesítményét illetően Jovánovicson kívül talán csupán Schaffer, Popovics és Dudás játéka mutatott elejétől végig állandó, kielégítő formát. Dusszing össze-vissza egy hibát csinált, a kornergólt védenie kellett volna. Zsvics beteges állt ki és ennek hatása a második félidő vége felé érezhető is volt. Tulbecsülte teherbíróképességét Kricskov, mert amíg az első félidőben mindenütt ott volt, a játék későbbi folyamán őrajta jelentkezett legelőször a kimerültség. Fleischer egyszerű technikával irányította az első félidő játékát, később elfáradása miatt tulsokáig tartotta magánál a labdát és sokszor leszerelték. Grgarov az első félidőben nyugodt, ésszerű beadásaival tűnt ki. A második félidőben elhanyagolták és akkor mérgebén sokszor kapura lött olyankor is, amikor a leadás többet használt volna. Sévics mindig finom és elegáns játéka a második félidőben olyannyira túlzottá fajult, hogy ugyszólván egyetlen labdát sem vett el az ellenféltől, viszont saját labdáját előzékenyen mindig az ellenfélnek adta le. Ugy látszik Lenci is súlygyarapításra használja fel a hűvöskés nyári hónapokat, mert láttuk már a vasárnapi-nál sokkal gyorsabban játszani.

Lényegében azonban a játék kielégítő volt és nagy élvezetet nyújtott a szépszáru közönségnek.

Schlosszer Imre az FTC-hez szerződött. Budapestről jelentik: Hétfőn délben Budapestre érkezett Schlosszer Imre, a hetvenkészes magyar válogatott labdarúgó, aki eddig Bécsben, a WAC profl csapatában játszott. Schlosszer tegnap délután több egyesülettel tárgyalt és a tárgyalások eredményeképpen az FTC-vel kötött szerződést, amelyet kedden reggel alá is írt. Schlosszer tehát megmaradt régi szándéka mellett, mert már két hónappal ezelőtt, a Délbácskának adott egyik interjújában kijelentette, hogy a szíve az FTC-hez vonzza.

Háromszoros szerencsétlenség a győri motorkerékpárversenyen. Győrből jelentik: A győri motorkerékpárversenyen hármasszerencsétlenség történt. A tizkilométeres versenyen Kovács Gyula felszaladt a kör szélére és felborult, mire az előtte haladó Kaszala visszanezett és szintén felborult gépével. Az utánuk közeledő Zvine Oszkár teljes erővel belerohant a földön keresztbenfekvő két gépbe és hatalmas ivhen lerepült gépéről és eszméletlenül terült el. A szerencsétlenül járt versenyzőt kórházba szállították.

A vojvodinai Atletikai Alsövetség A noviszádi kerületi alakuló ülését f. hó 8-án vasárnap d. e. 9 órakor tartja meg a noviszádi football kerület (zsupa) hivatalos helyiségében, amelyre a NAK, OSKV, J Makkabi, Radnicski Zseljeznicsár, Szt. Becseji Soko" és a Novivrbaszi S. K. külön meghívást is kaptak.

Nem bírta tüdővel egy Lamancheszó amerikai hölgy. Londonból jelentik: Barreth amerikai nőszó, aki kísérletet tett a La Manche-csatorna átvadására, 21 és fél órai uszás után, a Grinez-foknál kénytelen volt a kísérletet feladni.

Szeptember 5-én sportünnepélyt rendez a Juda Makkabi a Karagyorgye sporttelepen, amelyen résztvesznek az összes vojvod-

nai testvéregyesületek, továbbá az oszijekai, szarajevói, zagrebi és beográdi sportegyesületek is. Az ünnepélyen főképp tornagyakorlatokat mutatnak be a női és férfi tornászok. Emellett atletikai verseny, hazena- és futballmérkőzés is lesz. A Juda Makkabi sportbizottsága erősen készülődik, hogy ezt a napot minél impozánsabbá tegye és Voss Frigyes az egyesület trénera minden nap traininget tart, hogy a nagy konkurenciából a Makkabi minden téren, mint győztes kerüljön ki.

TÖZSDE

Augusztus 3	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	9.11	—	—	177.—
Zürich	—	1096.25	—	1935.—
Newyork	516.7 ³ / ₈	56.59	—	—
London	25.12	275.50	—	486.25
Páris	13.67	137.—	—	265.50
Milano	16.75	185.50	—	326.—
Prága	15.31	167.80	—	296.25
Berlin	—	1350.50	—	—
Budapest	—	797.—	—	—
Brüsszel	13.95	146.—	—	326.—
Bécs	—	800.75	—	—
Bukarest	240.—	25.25	—	—
Amsterdam	207.60	—	—	40.18
Szófia	—	—	—	—
Krisztiania	—	—	—	—
Szaloniki	—	—	—	—
Stockholm	—	—	—	—

Chicago terménytőzsde

1926 augusztus 3. 20 óra

Buza	Tengeri
Julius	Julius
Szeptember . . . 139 ³ / ₈	Szeptember . . . 84 ³ / ₈
December . . . 143.25	December . . . 88.25

Irányzat: buza gyenge, tengeri állandó (AVALA)

Novisadi terménytőzsde

1926 augusztus 3. (Hivatalos jegyzések)

Buza, bácskai uj 260—265 (13¹/₂ vagon), bácskai uj VIII. 31-ig 265 (3 vagon), szerémi uj 265 (2 vagon). Árpa, bácskai uj 65 kg. 160 (2 vagon). Zab, bácskai uj d. k. 150—152.50 (2 vagon), szerémi uj d. k. 155—157.50 (2 vagon). Tengeri bácskai d. k. 185—177.50 (6 vagon). Liszt, bácskai uj nullás kombinált 465—470 (6 vagon) 2. számú bácskai uj kenyérliszt 420 (1 vagon), 5. számú bácskai uj kenyérliszt 370 (1 vagon). Buzakorpa bácskai jutászában d. k. 120 (2 vagon). Irányzat: buzáznál szilárd, egyébként változatlan.

Szerkesztésért és kiadásért felel:

TOMÁN SÁNDOR

Kiadó: „DÉLBÁCSKA“ lapkiadóvállalat

* DUNA VIZÁLLÁSA

Julius 24-én reggel	—	—	—	659
Julius 25-én reggel	—	—	—	655
Julius 26-án reggel	—	—	—	653
Julius 27-én reggel	—	—	—	647
Julius 28-án reggel	—	—	—	640
Julius 29-én reggel	—	—	—	634
Julius 30-án reggel	—	—	—	626
Julius 31-én reggel	—	—	—	615
Augusztus 1-én reggel	—	—	—	606
Augusztus 2-án	—	—	—	598
Augusztus 3-án	—	—	—	591

Küldje be előfizetését!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralelben levő előfizetőinket és viszontelárusítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalva nyozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska“ kiadóhivatala

Olvassa a Délbácskát!

Nyílt-tér*)

Autó árverés.

1926. augusztus 7-én d. e. 11 órakor a Križan csödtömegéhez tartozó két darab „Ford” autót adok el nyilvános árverésen a „Winkle” palota udvarában, Kralja Alexandra u. 7.

Az árverési feltételek irodámban Novisadon, Kralja Alexandra ul. 12. megtekinthetők.

Dr. Zdenko M. Krno
ügyvéd, csödtömeggondnok.

E rovatban közlöttekert nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

APRÓ HIRDETÉSEK

OLCSÓN ELADO: 6 Hp. petroleummotor, 4 ülése auto önműködő villanyvilágításos, 2 ülése tricikli (Cyklon) motorkerékpár. Csereüzletet is kötök. K e i c h e l, gépműhelyegészte Novisad, Streljaska ul. 47. 533-1-3

Kisebb JEGSZEKRENY megvételre kerestetik. Cim Željeznička ulica 30.

KIADO egy nagyobb helyiség műhelynek vagy raktárnak. Futaki ut 70. 432-3x

Intelligens komoly VARRONO, ki az összes divatos angol s francia munkákban jártas, szerény igényekkel hazaközvetíti. Vidékre is elmegy. Cim a kiadóhivatalban. 538-0

EGY UJ 12 ÜLESES láncozott Ringispil sürgősen eladó. Cim: Fejős János St.-Kanjizsa, Sensanska ulica 10. 572-1-3

Fiatal, jómunkás BORBÉLYSEGÉD azonnal felvetetik Futaki ut 127. alatt. 593-1

ELADO egy nagy jegszekreny, 1 nagy konyhaszekreny, 1 hálószoba, 1 ruhaszekreny, 1 kanapé, több mechanikai gép és egy pár új sarga jöszerszam Futoski put 70. sz. Ugyanitt egy kisebb szoba és egy hölgy részére butorozott szoba KIADO es egy nagyobb helyiség műhelynek vagy raktárnak. 432-1-3

Komoly szorgalmas

hivatalnoknő

azonnali belépésre szerény igényekkel állást keres. Esetleg jobb üzletbe mint elárúsítónő is elmenne. Cim a kiadóhivatalban. 529-1-0

Újonnan épült házban

egy szoba, konyha, speizből álló lakás kiadó. Lakás azonnal átvehető. Cim: Deakova (Árpád) u. 37.

Eladók:

1 drb 6-8 HP. benzin motor, fekvő,
1 drb kukorica daráló,
1 drb körfűrész jó állapotban, üzemben,
1 drb 10-12 HP. gőzlokomobil, Hofer, nem magánjáró, szivattyu, malom stb. hajtására.

Megtekinthető: Takács József gépműhelyben, Novisad, Jovan Aranyieva (Damjanics) u. 8. 589-1-2

Felvétel

a szegedi Szent Erzsébet-Otthonba

A szegedi katolikus nővédek egyesület Szegeden, Korona u. 18. sz. székházában 40 növendék részére berendezett internátusba való felvételért folyó évi augusztus hó 31-éig lehet az egyesület elnökségéhez intézett kérelemben fordulni.

Felvételért a szegedi Ferencz József tudományegyetem bármely fakultására beiratkozott, valamint középiskolai rom. kath. vallású női hallgatók jelentkezhetnek.

A felvétel 10 hónapra szól. Az ellátási díj havi 850.000 korona, külön szobában pedig (két növendék egy szobában) havi 950.000 korona. Az ellátási díjért napi négyzeri étkezést, lakást, fűtést, világítást, mosatást, fürdést és kiszolgálást kap a növendék.

A növendékek vallásérkölcsei nevelését és családi irányu gondozását a fenntartó egyesület biztosítja.

Részletes felvilágosítást készséggel levélben is ad az egyesület elnöksége Szeged, Korona u. 18.

ÜZLETÁTHELYEZÉS * SCHWARZ VILMOS

női és férfi divatárúüzletét

KRALJA PETRA ULICA 7. SZÁM ALÁ

(Georgijevis vaskereskedése mellé) helyezte át

566

2x

Vásár-hirdetmény

A novisadi országos állat és kirakodó-vásár 1926 augusztus hó 7-én, 8-án és 9-én a Pirosi uton a református temető mellett fog megtartani, melyre mindenféle állatnak vézmentes helyről leendő felhajtása szabályszerű marhalevéllel meg van engedve.

Minden iparos és kereskedő, valamint az utazó iparosok és kereskedők, akik elárúsítás céljából jönnek a vásárra, kötelesek iparigazolványukat magukkal hozni. Akik iparigazolványukat nem hozzák magukkal, azoknak nem fog megengedtetni az árusítás a vásáron.

Ez a rendelet ugy az idegenekre, valamint a helybeliekre vonatkozik.

Az árusító helyek kiosztása és ellenőrzése végett a vásárra jövő minden iparos és kereskedő köteles iparigazolványát a vásári hatóság felhívására felmutatni.

Akinek nincs iparigazolványa, az nem kap elárúsítóhelyet a vásáron.

A vásártéren senkinek sem szabad árusító helyét elfoglalni, míg azt a vásár rendezésével megbízott tisztviselő meg nem határozza.

Novisad szab. és kir város rendőr-kapitányi hivatal, 1926 július 24.

Főkapitányi hivatal

Tűzoltási próba a kiállításon!

Ma délután 4-5 óra között a kiállítás területén egy máglyát fognak meggyújtani, melyet

„Flammentod”

fog eloltani. Az érdekes mutatványra ezuton hívjuk meg a közönséget. A nem mindennapi látványra a közönség érdeke minél nagyobb számban megjelenni. 597-1

Daranyi-telepen, magános új házban, a vilamos végállomástól 5 perc, szeptember 1-re

kiadó 3 szoba, konyha,

speiz. Bővebbet: Slovačka (Attila) u. 6. sz. 592-1

Külföldön igen jól bevált mezőgazdasági cikk itteni terjesztésére a gazdaközönségnél jól bevezetett

ügynökök

minden községben magas jutalék mellett felvételnek. Ajanlatokat

Schmolka hirdetőiroda, Novisad,

Futoski put 2. továbbit „Agrikultura 926” jelige alatt.

VASUTI MENETREND

Érvényes 1926. május hó 15-től.

I. Subotica—Novisad—Starapazova—Beograd.

Vonat-nem	Vonat-szám	Indul Subotica-ról	Erkezik Novi-sadra	Indul Novi-sadról	Erkezik Indjijára	Erkezik St. Pazovára	Erkezik Beogradra
Szem.	211	0.25	3.15	3.40	4.56	5.11	6.45
Gyors	201	4.48	6.40	6.52	7.59	8.11	9.10
Szem.	213	8.20	11.10	11.30	12.39	12.50	14.25
Szem.	215	13.45	16.35	16.55	18.09	18.21	19.35
Gyors	203	15.55	18.00	18.12	19.19	19.31	20.40
Szem.	221	18.35	21.54	—	—	—	—
Vegy.	231	—	—	23.50	1.30	1.44	3.50

III. Novisad—Stari Besej—Senta—Horgos.

Vonat-nem	Vonat-szám	Indul Novi-sadról	Erkezik St. Besejre	Indul St. Besej-ről	Erkezik Senta-n	Indul Senta-ról	Erkezik Horgosra
Szem.	8112	3.20	5.45	6.05	7.25	—	—
"	8116	16.56	19.35	20.01	21.22	—	—
"	8120	—	—	3.15	4.35	4.53	6.04
"	8114	—	—	14.00	15.12	15.30	16.50

V. Novisad—Odzsaci—Sombor.

Vonat-nem	Vonat-szám	Indul Novi-sadról	Erkezik Gajdobra-rára	Indul Gajdobra-ról	Erkezik Odzsaci-ra	Indul Odzsaci-ról	Erkezik Sombor-ba
Szem.	8212	3.45	4.50	5.00	5.57	6.05	7.15
"	8222	13.50	15.00	—	—	—	—
"	8214	16.50	17.59	18.04	19.05	19.26	20.40
"	8216	22.05	23.06	23.08	0.03	0.08	1.05

VII. Novisad—Titel.

Vonatnem	Vonatszám	Indul Novisadról	Erkezik Titelre
Személy	8018	18.10	20.22
"	8014	6.50	8.55

IX.

Crnobrdo-Sekić-Kula-Gajdobra-Novapalanka

Vonat-nem	Vonat-szám	Indul Crnobrdo-Sekić-ről	Erkezik Kula-ra	Indul Gajdobra-rára	Erkezik Palán-kára
Személy	8511	4.00	4.29	6.56	7.35
Vegy.	8531	—	—	15.25	16.05
"	8521	—	—	18.05	18.42
"	8013	17.00	17.29	20.36	21.15
"	8523	—	—	23.15	23.52

II. Beograd—Starapazova—Novisad—Subotica

Vonat-nem	Vonat-szám	Indul Beograd-ról	Erkezik St. Pazovára	Erkezik Indjijára	Erkezik Novi-sadra	Indul Novi-sadról	Erkezik Subotica-ra
Szem.	212	5.00	6.12	6.30	7.35	8.15	11.10
Gyors	202	9.15	10.05	10.21	11.15	11.28	13.30
Szem.	214	13.30	14.43	15.08	16.15	16.40	19.40
Gyors	204	19.50	20.46	21.00	21.47	21.55	23.41
Szem.	216	21.10	22.21	22.40	23.45	0.10	3.20
Vegy.	232	12.35	14.17	15.30	16.45	—	—
Szem.	220	—	—	—	—	3.50	7.10

IV. Horgos—Senta—Stari Besej—Novisad.

Vonat-nem	Vonat-szám	Indul Horgos-ról	Erkezik Senta-ra	Indul Senta-ról	Erkezik St. Besejre	Indul St. Besej-ről	Erkezik Novi-sadra
Szem.	8111	—	—	1.50	3.10	3.40	6.25
"	8113	6.05	7.20	7.40	9.10	—	—
"	8115	—	—	12.20	13.32	13.55	16.25
"	8117	15.30	16.46	17.45	19.05	—	—

VI. Sombor—Odzsaci—Novisad.

Vonat-nem	Vonat-szám	Indul Sombor-ból	Erkezik Odzsaci-ra	Indul Odzsaci-ról	Erkezik Gajdobra-rára	Indul Gajdobra-ról	Erkezik Novi-sadra
Szem.	8211	2.20	3.29	3.45	4.45	5.10	6.20
"	8221	—	—	—	—	7.01	8.05
"	8213	13.00	14.09	14.12	15.09	15.13	16.20
"	8215	18.15	19.25	19.30	20.25	20.35	21.40

VIII. Titel—Novisad.

Vonatnem	Vonatszám	Indul Titelről	Erkezik Novisadra
Személy	8211	3.55	5.45
"	8115	13.49	15.40

X.

Novapalanka-Gajdobra-Kula-Crnobrdo-Sekić

Vonat-nem	Vonat-szám	Indul Novapalanka-ról	Erkezik Gajdobra-rára	Erkezik Kula-ra	Erkezik Crnobrdo-Sekićre
Személy	8512	2.15	2.54	4.24	5.20
"	8521	5.55	6.35	—	—
"	8514	14.10	14.50	17.00	18.00
Vegy.	8532	17.10	17.50	—	—
"	8534	19.40	20.20	—	—